

2. CATALUNYA

2.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

A cura de Joan Vintró

Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus.

L'objectiu d'aquesta Llei, aprovada pel Parlament el 17 d'octubre de 1990, és regular els museus de Catalunya i protegir els béns culturals que aquests custodien. En aquest marc genèric la Llei estableix el procediment de creació dels museus nacionals, i de les seves seccions, en determina els òrgans de govern, estructura les competències que corresponen a les diverses administracions públiques en la matèria i, addicionalment, crea el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Museu d'Art de Catalunya i el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, tots ells com a museus nacionals.

La principal norma jurídica vigent en matèria museística en el moment d'aprovar-se la Llei era el Decret 222/1982, de creació de la xarxa de museus comarcals de Catalunya, el qual és derogat per la Llei que determina que l'articulació dels museus de Catalunya s'ha de fer bàsicament a partir de diverses xarxes temàtiques, al capdavant de cada una de les quals es trobaria un museu nacional, i no només a partir d'una única xarxa d'estructura territorial.

El consens parlamentari aconseguit amb la Llei és força important, tal com pot comprovar-se en el Diari de Sessions del Parlament de Catalunya, i més si tenim en compte que tant en la primera com en la segona legislatura, el Consell

Executiu presentà sengles projectes de llei de museus, cap dels quals no arribà a ésser aprovat per la Cambra. Aquest consens es manifesta en una important presència de l'Administració local i especialment de l'Ajuntament de Barcelona pel que fa al Museu d'Art de Catalunya, que integra el Museu del mateix nom, el Museu d'Art Modern i el Gabinet Numismàtic.

Des d'una perspectiva formal, la Llei s'estructura en quaranta-dos articles, distribuïts en cinc títols, set disposicions addicionals, quatre de transitòries i una de derogatòria. El Títol I conté diverses definicions (concepte de museu, concepte de col·lecció, concepte de bé cultural) que ajuden a determinar l'àmbit d'aplicació de la Llei.

El Títol II està dedicat al règim dels museus i conté disposicions aplicables a tots els museus de Catalunya i també algunes només referides únicament als museus d'Administració pública, categoria que inclou tots els museus les despeses de manteniment dels quals són cobertes majoritàriament amb fons procedents de les administracions públiques catalanes (art. 15). En aquest Títol cal ressaltar la creació del Registre de Museus de Catalunya, amb funcions d'inventari oficial dels museus catalans, la inscripció al qual, que no pot fer-se si no és complint les condicions que la mateixa Llei esta-

bleix, és un requisit necessari per accedir als ajuts de la Generalitat.

La regulació de les diverses classes de museus és l'objecte del Títol III, que tracta en primer lloc els museus nacionals, els quals han d'ésser creats per llei del Parlament i són finançats majoritàriament per la Generalitat. Cada museu nacional pot tenir vinculades diverses seccions esteses pel territori, per tal de permetre estructurar les xarxes temàtiques que ja hem esmentat. Els museus d'interès nacional són aquells que no tenen la condició de museu nacional, però disposen d'un patrimoni museístic amb una significació especial per al patrimoni cultural de Catalunya. Aquesta classe de museus poden ser de titularitat privada, i la seva declaració com a «museus d'interès nacional» l'ha de fer el Consell Executiu amb la conformitat del titular del museu. La declaració comporta determinats ajuts de la Generalitat, la qual pot establir convenis per desenvolupar la seva col·laboració.

Els museus comarcals i locals, malgrat la confusió que pot comportar el seu nom, no es defineixen en funció del seu titular, sinó del seu contingut, de manera que, per exemple, un museu de titularitat municipal que ofereix una visió global de la història d'una comarca té la condició de «museu comarcal». Aquest fet és important a l'hora de determinar la participació dels consells comarcals i dels ajuntaments en la gestió d'aquesta classe de museus. Finalment, la Llei classifica com a «museus monogràfics» aquells que mostren una sola temàtica o recullen l'explicació i els materials d'un monument històric, d'un jaciment arqueo-

lògic, o de qualsevol altre tema específic.

Per completar la regulació, la Llei estableix l'obligatorietat d'estructurar programes d'ajuts econòmics als museus a càrrec del Departament de Cultura de la Generalitat i crea els Serveis d'Atenció als Museus, depenents d'aquest Departament, a fi de garantir la conservació i la custòdia del patrimoni museístic.

El Títol IV de la Llei estructura les competències administratives en la matèria entre la Generalitat, els consells comarcals i els ajuntaments. La figura central, però, de l'organització administrativa en matèria de museus, és la Junta de Museus de Catalunya, regulada al Títol V, la qual té funcions bàsicament consultives i d'assessorament. La Junta de Museus té com a òrgans de govern el Ple i la Comissió Executiva, però és a aquesta última a qui pertoca d'exercir la major part de les competències de la Junta, amb la qual cosa es pretén garantir un criteri científic independent, ja que la Comissió Executiva és integrada exclusivament per «tècnics de reconegut prestigi» (art. 40).

La Llei acaba amb les disposicions addicionals i transitòries ja esmentades, el contingut principal de les quals és la creació de tres museus nacionals a partir de la transferència a la Generalitat de diversos museus de les diputacions de Barcelona i Girona (Museu d'Arqueologia de Catalunya), del Museu de la Ciència i la Tècnica creat per l'Ordre de 4 de març de 1985 (Museu que manté el nom en la Llei) i de diversos museus gestionats per l'Ajuntament de Barcelona (Museu d'Art de Catalunya).

Pere Sol i Ordís

Llei 21/1990, de 28 de desembre, de reforma de la Llei 3/1985, de reorganització de la Comissió Jurídica Assessoradora.

La Comissió Jurídica Assessoradora va ésser reorganitzada per la Llei 3/1985, de 15 de març, per tal de donar compliment a l'article 78 de la Llei 3/1982, de 25 de març, del Parlament, President i Consell Executiu de la Generalitat, que preveia la creació i regulació de l'òrgan consultiu del Govern. Amb aquesta primera regulació, completada després per la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de la Generalitat, s'establia el marc legal definitiu de la Comissió Jurídica Assessoradora després del seu restabliment l'any 1978.

No obstant això, l'experiència del funcionament de la Comissió en aquest període de temps ha posat en relleu algunes mancances en la seva normativa, especialment pel que fa a les funcions exercides i a alguns aspectes institucionals i de funcionament. A aquests es refereix el preàmbul de la Llei 21/1990, de 28 de desembre, de reforma del règim jurídic de la Comissió, en què justifica la necessitat d'introduir algunes modificacions a la normativa fins ara vigent.

Pel que fa a la posició de la Comissió en el si de l'organització administrativa de la Generalitat, cal destacar el nou redactat de l'article 1 de la Llei, en què s'emfatitza el paper de la Comissió com a òrgan de consulta, així com la seva independència en l'exercici de les funcions que li són atribuïdes. D'aquesta manera, la Comissió Jurídica Assessoradora es defineix com l'alt òrgan consultiu del Govern de la Generalitat, expressió amb què es manifesta la seva posició principal envers d'altres òrgans consultius de l'Administració i, alhora, se li reconeix l'autonomia orgànica i funcional per tal de garantir la seva objectivitat i independència. Aquest darrer aspecte és remarcable, en la mesura que significa que la Comissió,

malgrat la seva adscripció orgànica a la Presidència de la Generalitat, ha de tenir una actuació independent que permet considerar-la com un instrument intern de control en l'exercici d'un bon nombre d'actuacions administratives.

Des de la perspectiva funcional són també importants les modificacions que introdueix la nova llei a l'article 2 i que van en la línia d'un major potenciament de les tasques de la Comissió. Davant la relativa inconcreció de la Llei 3/1985 i el caràcter molt limitat de l'actuació preceptiva de la Comissió, la nova regulació es mostra molt més completa i vinculant. En aquest sentit s'ha de destacar el caràcter preceptiu del dictamen sobre els projectes de delegació legislativa i els projectes de reglaments de caràcter general que es dictin en execució de les lleis. Si el primer supòsit ja estava contemplat a la llei anterior, el segon suposa una novetat destacable que permetrà superar una llacuna existent fins ara en els tràmits previs d'elaboració de disposicions de caràcter general per part del Govern de la Generalitat, d'acord amb els principis que inspiren el procediment administratiu.

Un altre aspecte que cal posar en relleu és la concreció que ara es fa a l'apartat 2 de l'article 2 de la nova llei, de les matèries que són susceptibles de dictamen d'acord amb el que preveuen les lleis. Entre elles cal destacar les reclamacions administratives de danys i perjudicis, l'anul·lació d'ofici d'actes administratius, la interpretació, modificació i resolució de contractes i concessions administratius, determinats actes del règim urbanístic, i les alteracions i modificacions dels límits territorials dels ens locals de Catalunya. Aquest darrer aspecte, com reconeix expressament el preàmbul de la nova llei, ha estat un dels desencadenants

de la reforma, en la mesura que la legislació de règim local ja havia introduït diversos supòsits de dictamen preceptiu de la Comissió.

La modificació legal es completa finalment amb altres previsions que afecten qüestions de funcionament intern de la Comissió i els requisits per prendre possessió dels seus membres. Cal tenir en

compte també que el text definitiu de la llei reguladora de la Comissió Jurídica Assessora és el que finalment contempla el Decret Legislatiu 1/1991, de 25 de març, que ha portat a terme la refosa de l'antiga Llei 3/1985 amb les modificacions introduïdes per la Llei 21/1990.

Antoni Bayona

Lleis promulgades a Catalunya entre agost i desembre de 1990.

Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus (DOGC 1367, 14-11-90).

Llei 18/1990, de 15 de novembre, de creació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (DOGC 1371, 23-11-90).

Llei 19/1990, de 10 de desembre, de conservació de la flora i la fauna del fons marí de les Illes Medes (DOGC 1381, 17-12-90).

Llei 20/1990, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalu-

nya per a 1991 (DOGC, 1386, 29-12-90; correcció d'errades DOGC 1157, 08-03-91).

Llei 21/1990, de 28 de desembre, de reforma de la Llei 3/1985, de reorganització de la Comissió Jurídica Assessora (DOGC 1392, 11-01-91).

Llei 22/1990, de 28 de desembre, de modificació parcial dels límits de la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici (DOGC 1392, 11-01-91).

2.2. DISPOSICIONS ADMINISTRATIVES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

A cura de M. Eugènia Cuenca i Vicenç Aguado

Decret 153/1990, de 20 de juny, de regulació del procediment per a l'elecció dels representants comarcals al Consell Català de l'Esport (DOGC 1316, d'11 de juliol de 1990).

Decret 168/1990, de 3 de juliol, pel qual s'estableixen els requisits tècnico-sanitaris que han de complir les oficines de farmàcia (DOGC 1319, de 18 de juliol de 1990).

S'estableix que tota oficina de farmàcia comptarà amb zones delimitades i separades entre si que com a mínim seran: zona d'atenció a l'usuari, zona de recepció i revisió de mercaderies, emmagatzematge i reposició, laboratori de farmacotècnia i control, i despax per al farmacèutic o zona diferenciada.

Decret 167/1990, de 20 de juny, sobre comercialització i venda de pa (DOGC 1320, de 20 de juliol de 1990).

Es classifiquen els establiments de venda de pa en especialistes i polivalents, regulant-se els seus requisits i característiques tècniques. Normativa que si s'incompleix constitueix infracció administrativa en matèria de disciplina de mercat i que podrà ser sancionada d'acord amb el que disposa la Llei 1/1990, de 8 de gener.

Ordre de 19 de juliol de 1990, per la qual s'estableix el funcionament del Regis-

tre de caixes d'estalvis de Catalunya (DOGC 1321, de 23 de juliol de 1990).

Norma que regula el funcionament d'aquest òrgan que està adscrit al Departament d'Economia i Finances i a la Direcció General de Política Financera.

Decret 174/1990, de 3 de juliol, pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 1/1990, de 8 de gener, de disciplina de mercat i de defensa dels consumidors i dels usuaris (DOGC 1322, de 25 de juliol de 1990).

S'estableixen quins són els òrgans competents de l'Administració de la Generalitat per a la imposició de les sancions i mesures regulades a la Llei esmentada. Tanmateix s'estableix que les Corporacions Locals exerciran les facultats sancionadores previstes a aquesta llei fins als límits quantitatius, segons el nombre d'habitants, que fixa aquest Decret.

Decret 176/1990, de 16 de juliol, sobre gestió de monuments (DOGC 1325, d'1 d'agost de 1990).

Aquest Decret té per objecte regular la gestió dels monuments administrats per la Generalitat de Catalunya, per tal de millorar-ne les condicions de manteniment, visita i divulgació cultural. S'opta per la descentralitza-

ció i territorialització de la seva gestió i s'estableix un règim especial d'autonomia financera. Així mateix es crea l'Oficina de Gestió de Monuments, amb categoria orgànica de subdirecció general i dependent de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Decret 182/1990, de 3 de juliol, pel qual es regula el transport sanitari en l'àmbit territorial de Catalunya i s'estableixen els requisits tècnics i les condicions mínimes que han de complir les ambulàncies per a la seva autorització com a servei sanitari assistencial (DOGC 1326, de 3 d'agost de 1990).

Norma que regula el transport sanitari que transcorre íntegrament pel territori de Catalunya i estableix els requisits tècnics i les condicions mínimes que han de complir les ambulàncies terrestres per ser autoritzades com a servei assistencial. S'estableix que les infraccions al present Decret relatives al transport sanitari se sancionaran d'acord amb la legislació vigent en matèria de règim sancionador de transport per carretera.

Decret 184/1990, de 20 de juny, de creació del programa d'atenció especialitzada per al tractament de conductes addictives (DOGC 1328, de 8 d'agost de 1990).

Decret 188/1990, de 16 de juliol, de fixació dels criteris de distribució del Fons de Cooperació Local de Catalunya, any 1990, entre els consells comarcals, en concepte de participació en els ingressos de la Generalitat (DOGC 1328, de 8 d'agost de 1990).

Es distribueix la partida pressupostària destinada als consells comarcals atenent a les competències i serveis assumits, a la població comarcal i al principi de solidaritat interterritorial.

Decret 194/1990, de 30 de juliol, pel qual es desplega la Llei 11/1989, de 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de la Dona i es refonen i deroguen íntegrament el Decret 267/1989, de 25 d'octubre, i el Decret 19/1990, de 23 de gener (DOGC 1329, de 10 d'agost de 1990).

Es constitueix el Consell Nacional de les Dones de Catalunya com l'òrgan consultiu de l'Institut Català de la Dona, així com es defineixen les formes de participació.

Decret 191/1990, de 30 de juliol, pel qual es crea l'Oficina de Gestió Unificada per a establiments industrials (DOGC 1329, de 10 d'agost de 1990).

S'institueix com un òrgan d'informació, assessorament, recepció, registre i seguiment en els procediments que es suscitin per a la nova instal·lació, ampliació i trasllat d'establiments industrials que corresponguin als departaments d'Indústria i Energia; Agricultura, Ramaderia i Pesca; Sanitat i Seguretat Social; Política Territorial i Obres Públiques, i Treball.

Decret 202/1990, de 30 de juliol, sobre traspàs de recursos de les diputacions a la Generalitat en matèria d'esports (DOGC 1331, de 17 d'agost de 1990).

S'aprova l'Acord de la Comissió Mixta de Traspàs de Serveis i Recursos de les diputacions a la Generalitat o als consells comarcals, pel que fa a la transferència de recursos de les diputacions provincials a l'Administració de la Generalitat, en relació amb les competències assumides, en virtut de la Llei 8/1988, de 7 d'abril, de l'esport.

Decret 205/1990, de 30 de juliol, sobre la creació de la Comissió Nacional de Ca-

talunya d'eleccions sindicals i de les juntes territorials de Seguiment d'Eleccions Sindicals (DOGC 1331, de 17 d'agost de 1990).

En aplicació de la doctrina assentada per les sentències 7/1990, de 18 de gener i 32/1990, de 26 de febrer, del Tribunal Constitucional s'opta per acollir com a criteri objectiu per determinar la presència de les organitzacions sindicals en aquesta Comissió, el sistema de representació proporcional, sense exclusió per límit percentual, prenent com a base el nombre de representants que hagin obtingut les organitzacions sindicals durant el període de còmput a efectes de representativitat sindical en l'àmbit de Catalunya.

Ordre d'1 d'agost de 1990, de regulació de la facultat del director general de l'Institut Català de la Salut d'establir contractes administratius (DOGC 1336, de 29 d'agost de 1990).

Decret 206/1990, de 30 de juliol, sobre la inspecció de disciplina del mercat i consum (DOGC 1338, de 3 de setembre de 1990).

Deroga expressament el Decret 459/1983, de 18 d'octubre, pel qual es tipifiquen les infraccions i es regulen les sancions en matèria de comercialització de béns, productes i prestació de serveis. Tanmateix es regulen les funcions i les actuacions de la citada inspecció, així com les actes que s'estenen.

Decret 211/1990, de 30 de juliol, de regulació de les competències dels òrgans de govern provisionals de la Universitat Pompeu Fabra (DOGC 1338, de 3 de setembre de 1990).

Mentre no siguin aprovades les normes estatutàries provisionals d'aquesta

Universitat es fixen les competències dels seus òrgans de govern provisional i també les del Govern de la Generalitat.

Decret 214/1990, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament del personal al servei de les entitats locals (DOGC 1348, de 28 d'agost de 1990).

Regula l'àmbit d'aplicabilitat del Reglament, i n'estableix el règim jurídic de la funció pública local a Catalunya. Es classifica al seu personal així com es disposa l'estructura i organització de la funció pública local. Respecte als òrgans i atribucions en matèria de personal, es diferencia segons sigui l'Administració de la Generalitat, el Ple de la Corporació o l'Alcalde. També al·ludeix a l'oferta d'ocupació, els sistemes de selecció del personal, la promoció interna, mobilitat i transferència, així com la provisió de llocs i carrera administrativa. En el règim estatutari trobem els drets i deures, les retribucions, les situacions administratives, l'activitat sindical i l'adquisició i pèrdua de la condició de funcionari i jubilació. És previst tanmateix el seu règim i procediment disciplinaris. I finalment regula les condicions de treball.

Decret 226/1990, de 4 de setembre, sobre drets i deures dels alumnes dels centres de nivells no universitaris de Catalunya (DOGC 1350, de 3 d'octubre de 1990).

Aquest Decret recull i desplega els drets i els deures que corresponen als alumnes dels centres docents no universitaris i garanteix el seu exercici mitjançant l'establiment de mecanismes de control de la seva observança i compliment per part dels membres de la comunitat escolar. Amb aquesta finalitat s'articulen vies de reclamació

davant els òrgans de govern dels centres docents no universitaris i de la mateixa Administració educativa a l'enans que s'estableix el règim disciplinari dels alumnes i el procediment sancionador.

Decret 234/1990, de 17 de setembre, pel qual es regulen les competències de la Generalitat en matèria de protecció civil (DOGC 1354, de 15 d'octubre de 1990).

Decret 232/1990, de 4 de setembre, de definició i exercici de competències en matèria de mutualitats no integrades en el sistema de la Seguretat Social, en el Departament de Treball (DOGC 1354, de 15 d'octubre de 1990).

Decret 240/1990, de 4 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament de les Cambres de la Propietat Urbana de Catalunya (DOGC 1360, de 29 d'octubre de 1990).

Es regula l'organització territorial de les Cambres de la Propietat Urbana de Catalunya, i s'adaptren els seus àmbits territorials d'actuació a les prescripcions contingudes a les lleis d'ordenació del territori de Catalunya, les seves funcions i els serveis que han de prestar, el règim de tutela i de relació amb l'Administració, i el seu règim econòmic i de personal.

Decret 241/1990, de 4 de setembre, pel qual s'estableix el control i la investigació de residus en animals i carns fresques a Catalunya (DOGC 1360, de 29 d'octubre de 1990).

Decret 242/1990, de 8 d'octubre, de creació del Consell català d'especialitats i de les diferents comissions d'especialitats en ciències de la salut (DOGC 1360, de 29 d'octubre de 1990).

Es crea aquest Consell com a òrgan assessor dels departaments de Sanitat i Seguretat Social i d'Ensenyament.

Decret 267/1990, de 8 d'octubre de 1990, de regulació dels consells esportius (DOGC 1368, de 16 de novembre de 1990).

S'estableixen les funcions i activitats dels consells esportius, així com els requisits per a la seva constitució.

Decret 290/1990, de 12 de novembre, de reestructuració de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (DOGC 1382, de 19 de desembre de 1990).

Decret 319/1990, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei de regulació del transport de viatgers per carretera mitjançant vehicles de motor (DOGC 1387, de 13 de desembre de 1990).

Aquest Reglament preveu el manteniment dels actuals sistemes d'explotació mitjançant concessions lineals tant pel que fa al procediment per al seu atorgament com a la seva explotació. Oferint-se tanmateix l'oportunitat que puguin establir-se concessions de caràcter territorial o zonal. D'altra banda, es regulen els serveis urbans o es preveu l'exercici de competències municipals. Així mateix, es regulen els serveis de caràcter discrecional, els transports turístics i transports privats. Pel que respecta a les estacions de viatgers es disposen les condicions mínimes que han de reunir, el seu establiment i la seva localització. Es regula la inspecció del transport en carretera, on destaca la presumpció de certesa de les actes, els informes i els butlletins de denúncia dels serveis inspectors. S'estableix el règim d'infraccions i sancions d'acord amb les previsions de la llei 122/1987, de 28 de

maig, regulant-se a l'ensem el procediment per a la seva imposició.

Decret 320/1990, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament del títol 2 del Decret Legislatiu 1/1988 i del títol 1 de la Llei 5/1990, d'infraestructures hidràuliques

de Catalunya (DOGC 1387, de 31 de desembre de 1990).

És objecte d'aquest Reglament el desplegament normatiu de l'increment de la tarifa de sanejament i del cànon de sanejament regulats en el Decret Legislatiu 1/1988 i del cànon d'infraestructures hidràuliques de Catalunya.

